

Enkele kweekervaringen

door

M. W. CAMPING

Macrothylacia rubi L. Met het resultaat van LEMPKE's voorspoedige kweek uit de Ent. Ber. voor ogen verzamelde ik in October '51 in de omgeving van Beetsterzwaag een 100-tal rupsen. Overwintering op dezelfde manier in een ruimte van 60 bij 60 bij 45 cm. Resultaat: in elk geval 't grootste deel van de rupsen levend de winter doorgekomen, maar voor de verpopping alle dood! Precies 't zelfde overkwam me tot nog toe altijd met *rubi*. Niemand maakt mij meer wijs, dat 't zo gemakkelijk is, *Macr. rubi* te kweken!

Aglia tau L. Voorjaar 1952 had ik een ab-ovo-kweek van ongeveer 100 rupsjes. Alles ging naar wens, tot in de nacht van 14 op 15 Mei de mieren (gewone kleine zwartgrijze miertjes, die hun nestgangen graag onder trottoirtegels en dgl. graven en vaak lastig in huis kunnen zijn, naam ken ik niet) de lucht van m'n *tau*-rupsjes (tweemaal verveld) kregen en een grootscheepse aanval inzetten. Resultaat: de volgende morgen nog 26 min of meer levende rupsen, de rest dood of zieltoegend op een rijtje tegen 't gaas van de kweekkast. De mieren konden nl. wel door 't gaas naar binnen, maar niet met de rupsen naar buiten.

Goede raad bij kweken dus: kweekkast op poten en deze laatste in potjes met D.D.T.-oplossing o.i.d. Water alleen is niet afdoende.

Orgyia antiqua L. Afgelopen herfst — ongeveer half September — vond ik op wilg twee legsels eieren. 't Ene is nog steeds compleet, maar van 't andere kwam een klein deel der eieren uit. Een groot deel van de rupsjes, die buitenshuis werden gekweekt, ging te gronde, misschien door het ongewoon slechte weer. Van de rupsen, die wel verpopten, kwamen de vlinders uit tussen 28 October en 21 November, de ♀♀ van 28.X tot 12.XI en nadat deze al een natuurlijke dood gestorven waren nog enkele ♂♂ van 17—21.XI. Mannetjes kleiner en valer gekleurd dan normaal.

Diataraxia splendens Hb. Van een ♀, 16.VI op smeer gevangen op „Vijversburg”, kreeg ik nogal wat eitjes. In LEMPKE's Catalogus staat als voedselplant voor de rups *Dr. thelypteris* D. Gray. De rupsjes, die ± 25 Juni uitkwamen, gaf ik de keus tussen deze plant en diverse andere lage planten. Opvallend was nu, dat ze wel weegbree, paardebloem, ganzevoet en melde consumeerden, met een duidelijke voorkeur voor de beide laatste, maar de varenblaadjes onaangeroerd lieten — wat me overigens wel goed uitkwam, omdat ik hiervoor altijd nog een km of zes moet fietsen.

Overigens is de soort zeer gemakkelijk te kweken. Toen de eitjes op uitkomen stonden, moest ik voor een paar dagen de stad uit. Door gebrek aan tijd wist ik niet beter te doen dan ze in een jampot met wat voer te stoppen, die ik met het oog op het hete, droge weer maar geheel afsloot. De paar dagen werden bijna een week en toen ik terugkwam vond ik een jampot met wat vieze groene pap, waartussen meer dan 250 rupsjes, die intussen ook al verveld waren. Ondanks die slechte behandeling hebben ze bijna alle 't popstadium bereikt, misschien dank zij het feit, dat de rups ook onder normale omstandigheden in een vrij vochtige omgeving verkeert.

In de eerste week van Augustus waren alle rupsen verpopt, geen en-

kele heeft echter een exemplaar van een tweede generatie geleverd.

[Toch schijnt deze kweekmethode de dieren geen goed gedaan te hebben. Een zeer groot deel van de poppen is tenminste nog steeds niet uitgekomen en het is intussen Juli 1953!]

Tenslotte misschien nog een tip voor ab-ovo-kwekers: Sommige soorten vlinders, die hun eieren in schorsspleten en dgl. leggen doen dit vrij gemakkelijk in de reten van een kweekkast. Vooral van kleinere soorten vindt men dan echter de eieren of jonge rupsjes nooit weer terug. Meestal laat ik deze dan ook eitjes leggen in een lege schoenendoos of iets dergelijks. Sommige soorten, die ook dan nog moeilijk eitjes leggen, doen dit zeer gemakkelijk in een stukje insectenturf, met de ruwe kant naar boven in de doos gelegd. Deze herfst lukte me dit bv. zeer goed met *Erannis defoliaria* Cl. en *Oporinia dilutata* Schiff.

Leeuwarden, Robert Kochstraat 25, December 1952.

[Ik heb achteraf gemerkt, dat ik bij de *Macr. rubi*-kweek een belangrijk punt vergeten heb te vermelden: de rupsen moeten zo laat mogelijk verzameld worden, zodat ze geheel volwassen zijn.

Overigens schrijft AUBERT (1952, Pap. d'Europe 2 : 126), dat hij de rupsen opkweekte in een kamer, waarin de temperatuur constant 15 à 20° C was. In de loop van October verpopten deze rupsen en de vlinders kwamen in November en begin December uit. Als de temperatuur maar niet beneden 23—25° C daalde, copuleerden ze en legden eieren. Zo kweekte hij acht opeenvolgende generaties in vier jaar, toen een ziekte onder de rupsen plotseling een einde aan de geschiedenis maakte. Het zou zeker de moeite waard zijn na te gaan, of ook bij onze populaties de overwintering onderdrukt kan worden. — Lpk.]

Kweek van *Macrothylacia rubi* L. De kweek van 1952—1953 is een succes geworden. De rupsen, die ± 10 October op de hei waren gevonden, werden in een met gaas bedekt kistje geplaatst, dat gevuld was met grond, mos en hei. Het werd buiten ingegraven en voor twee derde bedekt met een schuine ruit voor afweer van te veel water. Op 1 December werd het schoongemaakt en van nieuw mos enz. voorzien, zodat het fris de winter in ging. In October en November was gevoerd met braamblad. Op 15 Januari werden de eerste rupsen uit het kistje gehaald, daarna nog weer op 1 Februari en 15 Februari. Ze werden in de kamer in een kooi gebracht, die voorzien was van een flinke laag nat mos en in elkaar gedraaide heidestengels. Alle kropen direct onder het mos. Van tijd tot tijd kwamen er een paar naar boven, kuierden wat door de kooi en verdwenen weer. Na drie weken waren alle rupsen in de hei verpopt. De spinsels werden met een speld op een plankje geprikt en in de kamer in een kistje met mos geplaatst, waarin de vochtigheid 80 à 90% was en dat twee keer per week met lauw water bespoten werd. Op 1 Maart kwamen de eerste uit en daarna verschenen de vlinders bij dozijnen. De hoofdzaken van de *rubi*-kweek zijn m.i., dat men pas tegen 10 October volwassen rupsen moet gaan zoeken en oppassen, dat bij plensbuien de zaak niet te nat wordt.

H. WESTRA, Jacob Obrechtlaan 12, Bussum.

Zelfs *Arctia caja* L. kan schadelijk zijn! Van de heer D. J. DE JONG, entomoloog van het I.P.O. en gedetacheerd bij Zeelands Proeftuin te Wilhelminadorp, ontving ik eind April een paar rupsen ter determinatie, die in het bedrijf van een Zeeuwse fruitkweker, dat deze in de omgeving van Parijs bezit, zo schadelijk waren, dat in 1952 een parathion-bespuiting uitgevoerd moest worden. De daders bleken doodgewone beerrupsen te zijn! — Lpk.